

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0210

Dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky: ukončení (usnesení)

Nelegislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. června 2026 o návrhu rozhodnutí Rady o ukončení Dobrovolné dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (14569/2025 - C10-0299/2025 - 2025/0259M(NLE))

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady o ukončení Dobrovolné dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (COM(2025)0467), který dne 9. září 2025 předložila Komise,
- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady o ukončení Dobrovolné dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (C10-0299/2025),
- s ohledem na žádost o souhlas, kterou předložila Rada v souladu s čl. 207 odst. 4 prvním pododstavcem a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Dohodu o partnerství mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a členy Organizace afrických, karibských a tichomořských států na straně druhé¹,
- s ohledem na Dobrovolnou dohodu o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území

¹ Úř. věst. L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_international/2023/2862/oj.

Evropské unie²,

- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2173/2005 ze dne 20. prosince 2005 o zavedení režimu licencí FLEGT pro dovoz dřeva do Evropského společenství³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010 ze dne 20. října 2010, kterým se stanoví povinnosti hospodářských subjektů uvádějících na trh dřevo a dřevařské výrobky⁴ (nařízení EU o dřevu),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1115 ze dne 31. května 2023 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie některých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů a o zrušení nařízení (EU) č. 995/2010⁵ (nařízení EU o odlesňování),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. listopadu 2024 o strategickém rámci pro mezinárodní spolupráci v souvislosti s nařízením (EU) 2023/1115 o dodávání na trh Unie a vývozu z Unie některých komodit a produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů⁶,
- s ohledem na cíle udržitelného rozvoje OSN do roku 2030, konkrétně cíl č. 15, jímž je chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně obhospodařovat lesy, bojovat proti desertifikaci a zastavit a zvrátit znehodnocování půdy a zastavit úbytek biologické rozmanitosti,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu⁷,
- s ohledem na Pařížskou dohodu a celosvětový rámec pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu o zastavení a zvrácení úbytku přírody,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. září 2020 o úloze EU při ochraně a obnově světových lesů⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 22. října 2020 k doporučení

² Úř. věst. L 191, 19.7.2012, s. 3.

³ Úř. věst. L 347, 30.12.2005, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2173/oj>.

⁴ Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj>.

⁵ Úř. věst. L 150, 9.6.2023, s. 206, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj>.

⁶ Úř. věst. C, C/2024/6604, 7.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6604/oj>.

⁷ Úř. věst. C 270, 7.7.2021, s. 2.

⁸ Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 10.

Komise k právnímu rámci EU pro zastavení a odvrácení globálního odlesňování na úrovni EU⁹,

- s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 17. června 2026¹⁰ o návrhu rozhodnutí,
 - s ohledem na čl. 107 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod (A10-0146/2026),
- A. vzhledem k tomu, že Dobrovolná dohoda o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie vstoupila v platnost dne 1. prosince 2013;
- B. vzhledem k tomu, že liberijské lesy pokrývají přibližně 68 % území země a představují více než polovinu tropických lesů, které zbývají v západní Africe; vzhledem k tomu, že podle Organizace OSN pro výživu a zemědělství tvoří většinu lesů v Libérii původní nebo přirozeně obnovené lesy; vzhledem k tomu, že organizace Global Forest Watch uvádí, že k 98 % úbytku stromového porostu, který Libérie zaznamenala v letech 2021–2024, došlo v přírodních lesích, přičemž celková ztráta činila 589 000 hektarů; vzhledem k tomu, že podle údajů téže organizace ztratila Libérie v letech 2001–2022 2,2 milionu hektarů lesa, což odpovídá poklesu vegetačního pokryvu od roku 2000 o 23 %; vzhledem k tomu, že na odlesňování se v Libérii značně podílejí nezákonná těžba dřeva a přeměna lesů, které jsou důsledkem špatné správy lesů a jsou motivovány obchodem; vzhledem k tomu, že mezi lety 2010 a 2020 ubylo 0,39 % zalesněné plochy;
- C. vzhledem k tomu, že odlesňování a znehodnocování lesů jsou faktory, které zhoršují probíhající krizi klimatu a biologické rozmanitosti; vzhledem k tomu, že nezákonná těžba dřeva má významné negativní hospodářské, environmentální i sociální dopady, a zejména vede ke ztrátě veřejných příjmů a užitku pro komunity závislé na lesích a často se pojí s konflikty o půdu a zdroje, s oslabováním postavení místních a původních komunit, korupcí a ozbrojenými konflikty;
- D. vzhledem k tomu, že Libérie by měla při vývozu dřeva a dřevařských výrobků do EU dodržovat platný právní rámec EU; vzhledem k tomu, že Komise by měla podporovat Libérii v jejím úsilí o dodržování nařízení EU o dřevu a připravit se na provádění nařízení EU proti odlesňování, které má platit od prosince 2026;
- E. vzhledem k tomu, že cílem dobrovolných dohod o partnerství pro

⁹ Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 175.

¹⁰ Přijaté texty, P10_TA(2026)0209.

prosazování práva, správu a obchod v oblasti lesnictví (FLEGT) je dosáhnout systémových změn v oblasti správy lesů, prosazování práva, transparentnosti a zapojení různých zúčastněných stran, zejména místních komunit a organizací občanské společnosti, do politického rozhodovacího procesu;

- F. vzhledem k tomu, že dosud není zaveden liberijský režim licencí FLEGT a systém zajištění zákonného původu dřeva (TLAS) zůstává nefunkční, což znamená, že dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií dosud není funkční;
- G. vzhledem k tomu, že dobrovolné dohody o partnerství FLEGT jsou dvoustrannými, právně závaznými obchodními dohodami, které zavazují EU a partnerskou zemi k zákazu obchodu s nezákonně získaným dřevem; vzhledem k tomu, že tyto dohody představují jedinečnou kombinaci obchodních pák a reformy veřejné správy; vzhledem k tomu, že dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií poskytla základ pro dialog a spolupráci mezi EU a Libérií a přinesla některé výsledky, k nimž patří regulatorní reforma, budování kapacit, posílené sdílení přínosů, lepší sledovatelnost, větší odpovědnost a rozšířený občanský prostor v oblasti správy lesů; vzhledem k tomu, že Libérie v posledních 13 letech neplní všechny závazky, jež pro ni z dobrovolné dohody o partnerství vyplývají, a nedosáhla hlavního cíle dohody; vzhledem k tomu, že první africkou zemí, která vydala první licenci FLEGT, se v srpnu 2025, po 16 letech práce na jejím provádění, stala Ghana;
- H. vzhledem k tomu, že dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií vstoupila v platnost v roce 2013; vzhledem k tomu, že v květnu 2025 vyjádřila Libérie zájem o přechod od dobrovolné dohody o partnerství k partnerství v oblasti lesnictví, zaměřenému na komunitní lesy, udržitelnou produkci, ochranu biologické rozmanitosti a právní reformy;
- I. vzhledem k tomu, že Komise ve sdělení ze dne 7. listopadu 2024 o strategickém rámci pro mezinárodní spolupráci navrhuje, že by na dobrovolné dohody o partnerství mohla navazovat právě partnerství v oblasti lesnictví, nebo že by dokonce mohla tyto dohody nahradit; vzhledem k tomu, že dobrovolné dohody o partnerství a partnerství v oblasti lesnictví jsou dva odlišné nástroje, které se liší povahou i rozsahem; vzhledem k tomu, že partnerství v oblasti lesnictví jsou nezávaznými zastřešujícími partnerstvími, jež přesahují oblast udělování licencí na těžbu dřeva a správu lesů a jako taková jsou ve vztahu k dobrovolným dohodám o partnerství doplňkovým nástrojem;
- 1. zdůrazňuje skutečnost, že nezákonná a neudržitelná těžba dřeva, odlesňování a znehodnocování lesů mají hluboké negativní environmentální důsledky a škodlivé dopady na lidský rozvoj a podkopávají ekonomickou stabilitu, zdraví a sociální soudržnost, zejména zranitelných skupin obyvatelstva a původních obyvatel;

2. zdůrazňuje, že škody na životním prostředí způsobené odlesňováním a znehodnocováním lesů budou mít velmi negativní sociální a hospodářské důsledky pro komunity, zejména ztrátu příjmů a zdrojů, nárůst chudoby a hospodářských a sociálních nerovností na účet drobných zemědělců, vysídlování komunit a konflikty o půdu, jež zapříčiní ztrátu tradičního způsobu života;
3. zdůrazňuje, že by Libérii měla při prosazování udržitelného, inkluzivního a ekologického rozvoje na celém jejím území podporovat strategie Global Gateway;
4. připomíná, že udržitelné a inkluzivní obhospodařování a správa lesů mají zásadní význam pro dosažení cílů stanovených v Agendě OSN pro udržitelný rozvoj 2030, v Pařížské dohodě a v celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu o zastavení a zvrácení úbytku přírody;
5. připomíná, že dobrovolné dohody o partnerství představují pro EU i partnerské země důležitý právní rámec a vyžadují účinný dialog mnoha zúčastněných stran a dobrou spolupráci a odhodlání dotčených zemí; připomíná, že dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií vedla k řadě zlepšení, mj. k zapojení zúčastněných stran do vládních procesů a k reformám lesnictví, ale že tento pokrok bohužel nebyl v posledních 13 letech souvislý; lituje nedostatečného pokroku při provádění dobrovolné dohody o partnerství s Libérií, zejména pokud jde o zavedení funkčního režimu licencí FLEGT a systému zajištění zákonného původu dřeva;
6. upozorňuje, že v zájmu řešení problémů slabé správy, neúčinného prosazování práva, nejisté držby půdy, nedostatečného přístupu k financování, zmenšujícího se občanského prostoru a korupce musí EU smysluplně zapojovat příslušné zainteresované strany, jako jsou původní obyvatelé či místní komunity, a překonat překážky při provádění právních předpisů, pokud jde o transparentnost a sledovatelnost;
7. zdůrazňuje, že je důležité začlenit do rozhodovacích procesů mnohostranné mechanismy, které sdružují občanskou společnost, soukromý sektor i místní orgány, sdílet přínosy s místními komunitami a posilovat bezpečnost a odpovědnost; zdůrazňuje, že rozhodnutí týkající se budoucí spolupráce mezi EU a Libérií v oblasti lesnictví by mělo doprovázet včasné sdílení informací a podstatné zapojení občanské společnosti; konstatuje, že organizace občanské společnosti v EU i Libérii vyjádřily v souvislosti s návrhem Komise ukončit dobrovolnou dohodu o partnerství vážné obavy; vyzývá Komisi, aby posílila Společný výbor pro provádění dohody tím, že zaručí odpovídající financování a individualizované iniciativy v oblasti budování kapacit, jež umožní organizacím občanské společnosti, původním obyvatelům a místním komunitám, aby se aktivně účastnily veškerých budoucích partnerství v oblasti lesnictví;

8. zdůrazňuje, že prokázání zákonného původu dřeva se stále častěji stává součástí tržní regulace na celém světě; zdůrazňuje, že by pro státy na celém světě, které již mají nebo chtějí mít regulované trhy pro dovoz dřeva zákonného původu, bylo přínosem, kdyby vzájemně spolupracovaly, a kde je to možné, kdyby si navzájem schvalovaly pravidla a systémy, mj. unijní dobrovolné dohody o partnerství FLEGT; zdůrazňuje, že účinnější by v tomto ohledu bylo zavést mezinárodní normy a systémy prosazující zákonný původ dřeva, což by podpořilo dlouhodobou právní jistotu pro podniky i spotřebitele;
9. zdůrazňuje, že v zájmu řešení základních příčin odlesňování – jako je rostoucí celosvětová spotřeba zemědělských komodit, dřeva a těžby a poptávka po nich, nepatřičný vliv některých aktérů v dřevařském průmyslu a dalších skupin se zvláštními zájmy, slabá veřejná správa, neúčinné prosazování práva, nejistá držba půdy, nedostatečný přístup k financování, zmenšující se občanský prostor a korupce – musí EU a její partnerské země provádět společná posouzení na základě smysluplného zapojení zúčastněných stran, včetně původních obyvatel a místních komunit, s cílem překonat překážky při provádění právních předpisů, pokud jde o transparentnost a sledovatelnost; zdůrazňuje, že je třeba provést nezávislé hloubkové diagnostické posouzení vývoje správy lesů v Libérii a zajistit, aby příslušné zkušenosti a poznatky získané během procesu dobrovolné dohody o partnerství byly podkladem pro veškerá rozhodnutí o budoucnosti dohody a byly začleněny do jakéhokoli budoucího partnerství;
10. vyjadřuje politování nad tím, že je třeba právně závaznou dobrovolnou dohodu o partnerství s Libérií ukončit, a zdůrazňuje, že Komise by s liberijskou vládou měla nadále v oblasti lesnictví spolupracovat; upozorňuje na negativní dopad, který by ukončení dobrovolné dohody o partnerství mohlo mít na občanský prostor, neboť tato dohoda v posledních letech přispěla k usnadnění dialogu mezi liberijskou vládou a občanskou společností; zdůrazňuje, že EU zůstává i nadále věrným partnerem Libérie, pokud jde o podporu hospodářského růstu a celkového lidského rozvoje; vyzývá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost, aby navázaly s liberijskými orgány dialog a prozkoumaly možnosti konstruktivní spolupráce na základě oblastí společného zájmu a aby bojovaly proti nezákonné těžbě dřeva, podporovaly ochranu lesů a stimulovaly ekonomickou spolupráci a obchod;
11. vyzývá Komisi, aby v úzkém dialogu s Libérií prozkoumala doplňkové iniciativy, mimo jiné prostřednictvím rozvoje partnerství v oblasti lesnictví jako rámce pro pokračování dialogu a spolupráce s cílem zajistit zákonný původ dřeva a dřevařských výrobků pocházejících z Libérie a řádně řešit problém nezákonné těžby dřeva a přihlížet při tom k nedávnému pozitivnímu vývoji v Libérii, pokud jde o zapojení vlády a zúčastněných stran, a aby zajistila, aby na dosažený pokrok

navázaly další kroky, které jej dále podpoří a posílí, takže nebude v důsledku ukončení dobrovolné dohody o partnerství ztracen;

12. vyzývá Komisi, aby v souladu se zásadami účinnosti vnější činnosti EU a loajální spolupráce dříve, než předá písemné oznámení o ukončení dobrovolné dohody o partnerství Libérii, předložila Parlamentu a Společnému výboru pro provádění dobrovolné dohody o partnerství mezi EU a Libérií plnohodnotný plán přechodu, který stanoví cíle, harmonogram jednání, strukturu řízení a inkluzivní konzultace se zúčastněnými stranami pro účely budoucí spolupráce s Libérií v podobě partnerství v oblasti lesnictví, aby se zajistilo, že se neztratí pokrok, jehož již bylo v oblasti účasti zúčastněných stran, sdílení přínosů a právní reformy dosaženo; zdůrazňuje, že ukončení dobrovolné dohody o partnerství nesmí nabýt účinku, dokud nebude uzavřeno následné partnerství v oblasti lesnictví, neboť je nutné zabránit tomu, aby ve spolupráci mezi EU a Libérií v oblasti udržitelného a inkluzivního obhospodařování a správy lesů vniklo vakuum, a naopak je třeba zajistit kontinuitu správy, odpovědnosti a zapojení zúčastněných stran; trvá proto na tom, aby jednání o nástupnickém partnerství v oblasti lesnictví probíhala neprodleně a byla uzavřena co nejrychleji, nejpozději do jednoho roku od předání písemného oznámení o ukončení Libérii;
13. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby činnost inkluzivních a participativních správních struktur dobrovolné dohody o partnerství, včetně Společného výboru pro provádění dohody a liberijského výboru pro provádění dohody, pokračovala v plném rozsahu, a to i v rámci memoranda o porozumění, na němž se bude zakládat budoucí partnerství v oblasti lesnictví, a podporou probíhajících reforem v oblasti lesnictví v Libérii, jako je liberijský zákon o reformě lesů, který Libérii nabízí příležitost začlenit tyto struktury do vnitrostátního práva; zdůrazňuje, že budoucí partnerství v oblasti lesnictví by mělo obsahovat silné mechanismy odpovědnosti a prosazování, včetně místních mechanismů pro stížnosti a zpětnou vazbu; vyzývá Komisi, aby navrhla podrobné ukazatele pro posouzení dopadu a sociálního přínosu a začlenila je do požadavků na dodržování pravidel a hodnocení partnerství v oblasti lesnictví; trvá na tom, aby partnerství v oblasti lesnictví vycházelo ze správních struktur dobrovolných dohod o partnerství, k nimž patří mnohostranné platformy, nástroje pro ověřování zákonnosti a mechanismy pro zapojení komunit; zdůrazňuje, že po celou dobu jednání, rozvoje a provádění takového partnerství v oblasti lesnictví je třeba systematicky zajistit plnou transparentnost a smysluplnou a nediskriminační účast všech zúčastněných stran, zejména prostřednictvím mnohostranných platform dobrovolných dohod o partnerství, do nichž se zapojí zejména občanská společnost, místní i mezinárodní nevládní organizace, soukromý sektor včetně mikropodniků a malých a středních podniků, místní orgány, zemědělci, původní obyvatelé a místní komunity, ochránci životního prostředí, obháněči lidských práv a odborové svazy;

14. upozorňuje na význam parlamentního dohledu nad dobrovolnou dohodou o partnerství a jejího monitorování parlamentním Výborem pro mezinárodní obchod; zdůrazňuje, že je třeba, aby byl Parlament smysluplně, nepřetržitě a včas zapojen do posuzování provádění stávajících dobrovolných dohod o partnerství i do vyjednávání, podepisování a provádění případných budoucích partnerství v oblasti lesnictví; vyjadřuje politování nad tím, že Parlament nemá při uzavírání a provádění stávajících partnerství v oblasti lesnictví žádnou formální úlohu; žádá Komisi, aby Parlamentu pravidelně předkládala zprávy o provádění unijních dobrovolných dohod o partnerství a partnerství v oblasti lesnictví, mimo jiné i o činnosti společných výborů pro provádění dohod a o strategiích, které mají být prováděny v nadcházejících letech; vyzývá Komisi, aby revidovala mandát své pracovní skupiny pro FLEGT tak, aby vyžadoval pravidelné podávání zpráv o partnerstvích v oblasti lesnictví a zapojoval zástupce organizací občanské společnosti ze zemí s partnerstvími v oblasti lesnictví; dále žádá, aby byla pravidelně zveřejňována shrnutí z jednání o partnerstvích v oblasti lesnictví spolu se strategickými plány a rozpočty, které obsahují jasné a měřitelné ukazatele výkonnosti;
15. zdůrazňuje, že dobrovolné dohody o partnerství představují pro EU i partnerské země důležitý právní rámec, jehož existence je možná díky dobré spolupráci a nasazení dotčených zemí; zdůrazňuje, že EU by měla stávající dobrovolné dohody o partnerství i nadále plně dodržovat a partnerské země podporovat při jejich provádění, mj. poskytováním technické pomoci a finanční podpory; dále zdůrazňuje, že je důležité pomáhat při provádění nařízení EU proti odlesňování, poskytovat partnerským zemím technickou pomoc a regulační pokyny a pomáhat při sbližování obchodních postupů s environmentálními normami, zejména v odvětvích dřeva, kakaa a tropického zemědělství; vyzývá Komisi, aby posoudila provádění stávajících dobrovolných dohod o partnerství, mimo jiné odlišnou míru provádění těchto dohod, a zajistila tak v budoucnosti lépe přizpůsobenou a účinnější metodiku;
16. vyzývá Komisi, aby při jednání s Libérií zajistila soudržnost mezi unijním obchodním rámcem a rámcem pro udržitelnost;
17. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a Evropské službě pro vnější činnost, jakož i vládám a parlamentům členských států a vládě a parlamentu Liberijské republiky.